

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА-ТЮТОРА
(найменування навчальної дисципліни)**

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(вказати рівень вищої освіти)
спеціальності 011– Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва освітньої програми)
мова навчання українська**

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Топольник Я.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Чернякова О.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцентка кафедри психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № _13_ від «15» червня 2022 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«27» червня 2022 р.

протокол № _9_

Опис навчальної дисципліни
Професійні компетентності педагога-тьютора

Кількість кредитів	3,5 кредити ECTS / 105 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 2 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент
Викладач	Сипченко Ольга Миколаївна, доцентка кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	ph_d@ukr.net +380508459737
Консультації	Очні консультації: Середа з 13.10 до 14.30 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – система професійної підготовки педагога-тьютора Предмет вивчення навчальної дисципліни – технології формування професійної компетентності педагога-тьютора
Опис навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань та практичних умінь щодо професійної компетентності педагога-тьютора, організації суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі тьюторського супроводу індивідуальної освітньої траєкторії тьюторантів в аудиторній, дистанційній, парній, індивідуальній, груповій формах. <i>Ключові слова:</i> тьютор, тьюторство, тьюторіал, тьюторант, компетентності тьютора, професійна компетентність, професіограма тьютора, тьюторський супровід, індивідуальна освітня траєкторія, студентоцентрикований підхід, дистанційне навчання, інформаційне середовище, інтернет, технології професійної діяльності тьютора. <i>Результати навчання:</i> Здатність адаптуватися до сучасного освітньо-науково-інноваційного контексту тьюторського супроводу. Розуміння цілей і особливостей концепції і технології тьюторства як основи індивідуального супроводу професійного зростання майбутнього фахівця. Готовність до дії у відкритому варіативному особистісно-орієнтованому освітньому просторі. Уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб як суб'єктів з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможних бути самостійними і відповідальними учасниками освітнього процесу, та здійснювати індивідуальний освітній супровід тьюторантів.

Готовність до створення і підтримки результативного й послідовного навчання в аудиторній, дистанційній, парній, індивідуальній, груповій формах. Здатність до ефективної суб'єкт-суб'єктної взаємодії у процесі тьюторського супроводу індивідуального освітнього маршруту. Здатність нести відповідальність у процесі освітньої тьюторської взаємодії з тьюторантами відповідно до їхніх ціннісно-цільових орієнтирів, вікових та індивідуальних особливостей. Готовність допомогти тьюторанту в плануванні, визначенні та досягненні цілей. Здійснення систематичного моніторингу прогресу тьюторанта та організація своєчасного конструктивного зворотного зв'язку.

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

1. Ветров С. Поняття та алгоритм тьюторської діяльності. *Інформаційний збірник для директора школи та завідувача дитячого садка*. 2017. Вип. 23–24 (69). С. 35–47. 2. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Професійні компетентності педагога-тьютора» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форм навчання: 2-ге вид. перероб. та доповн. / Уклад.: О.М. Сипченко, Н.С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 71 с. 3. Осадча К. П. До питання щодо інституціоналізації професії тьютора в українському освітньому просторі. *Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology*: електронний журнал. 2018. Том. 6. Вип. 1. С. 77–88. 4. Осадча К. П. Змістова компонента процесу професійної підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Педагогіка та психологія: сучасний стан розвитку наукових досліджень та перспективи*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 13–14 жовтня 2017 р. С.28–31. 5. Осадча К. П. Інформаційно-комунікаційні технології картування у тьюторській діяльності. *Інформаційні технології в освіті та науці*: збірник наукових праць. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2018. Вип.10. С. 201–206.

Допоміжна:

1. Осадча К. П. Інформаційно-комунікаційні технології картування у тьюторській діяльності. *Інформаційні технології в освіті та науці*: збірник наукових праць. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2018. Вип.10. С. 201–206.

2. Осадча К. П. Концептуальні засади підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Вісник Кременчуцького Національного університету імені Михайла Остроградського*. 2019. Вип. 3(116). С. 25–33.

3. Осадча К. П. Міждисциплінарний контекст формування тьюторської компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*: зб. наук. пр. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2017. 27. С. 56–60.

4. Сипченко О., Кизь Н. Медіаосвітні технології як засіб формування професійної компетентності майбутніх викладачів. *Гуманізація навчально-виховного процесу: Зб. наук. праць*. [за заг. ред. доц. С.А. Саяпіної]. Харків ТОВ «Видавництво НТМТ» 2019. 6 (98). 110–121.

5. Сипченко О.М. Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. *Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т. С. 276-281

6. Технології професійного розвитку педагогів : методичний порадник / упор.: Сорочан Т.М., Скрипник М.І.; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. зал. «Ун-т менедж. освіти». К., 2017. 231 с.

7. Sypchenko O., Haran N., Boiko I. Media educational technologies as an effective means for forming the communicative competence of future tutors. *The VI th International scientific and practical conference «About the problems of science and practice, tasks and ways to solve them»* (2020). Milan, Italy. 2020. P. 270-273.

2) Платформи та сервіси дистанційного навчання: LearningApps, Padlet, Moodle Дистанційний курс «Професійні компетентності педагога-тьютора»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1287>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAt> 2. Наказ «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» № 8 від 12.01.2016 р. URL : <https://cutt.ly/HljPr2Q> 3. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Київ, 2020. URL: <https://cutt.ly/RQ7kLed> 4. Комарницька З.А. Актуальність діяльності тьютора в умовах інформатизації вищої професійної освіти. URL: <https://cutt.ly/JljCCer> 5.

	<p>Порівняльна характеристика моделей викладача та тьютора. URL: https://cutt.ly/jljCKjD 6. Тьюторські компетенції, або Чому не кожний вчитель може стати тьютором. URL: https://cutt.ly/fljCDIX</p> <p><i>Платформи електронного навчання:</i> EdEra, Coursera, Edx, Prometheus, Iversity, FutureLearn, YouTube та ін.</p> <p><i>Онлайн сервіси:</i> Adobe Slate, Tilda та ін.</p> <p><i>Програми презентацій:</i> PowerPoint, Open Office Impress, Prezi.</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проектор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Теоретичні підходи до проблеми тьюторства. Тьюторство в сучасній освіті. Концепція та принципи професійної підготовки педагога-тьютора. Моделі професійної підготовки педагога-тьютора. Структура професійної компетентності педагога-тьютора. Професійна підготовка педагогів до тьюторської діяльності. Дидактика професійної підготовки педагога-тьютора</p> <p>Тема 2. Розвиток професійної компетентності тьютора. Організаційні форми у професійній діяльності тьютора. Тьюторіал як форма тьюторської діяльності. Технології тьюторського супроводу. Методи та інструменти тьюторського супроводу. Індивідуальна освітня програма тьюторанта. Тьюторська діяльність в умовах аудиторної та дистанційної форм навчання. Організація індивідуального супроводу в умовах відкритого освітнього Е-середовища. Особистісний потенціал фахівця як важлива складова професійної компетентності тьютора</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Словесні методи:</i> лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, мультимедійна, інтерактивна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія тощо;</p> <p><i>наочні методи:</i> спостереження, демонстрація, ілюстрація;</p> <p><i>практичні методи:</i> практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання);</p> <p><i>робота з навчально-методичною літературою</i> (конспектування, анотування);</p> <p><i>відеометод</i> у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, web-орієнтовані, гейміфіковані</p>

	<p>та ін.;</p> <p><i>активні методи навчання:</i> метод проєктів, моделювання професійних ситуацій в умовах квазіпрофесійної діяльності, проведення «круглих столів», брейнстормінг, структурно-логічні схеми, MindMap, web-квести;</p> <p><i>інтерактивні методи навчання:</i> ротаційні трійки, робота в малих групах, дерево рішень, дебати, тренінг, ситуаційні задачі, тестування.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, розробляють навчальний кейс (е-ресурс) засобами онлайн сервісів, Е-портфолію, складають програму індивідуальної самостійної роботи тьютора.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> складання глосарію, написання наукового повідомлення, виконання комплексних завдань, розробка мультимедійних презентацій, розгляд та обговорення кейсів (відеокейсів), підготовка до ділових ігор, творчих звітів, робота в парах, у групах, командні проєкти, підготовка до презентації результатів виконаних завдань, тестового контролю, заліку.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види:</i> вхідний контроль, поточний контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), підсумковий контроль – семестровий залік</p> <p><i>Методи:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування</p> <p><i>Форми:</i> індивідуальна та фронтальна перевірка</p> <p><i>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»</i></p> <p>http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf</p> <p>та на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Отримані бали за відвідані заняття та виконані практичні завдання й самостійну роботу додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.</p> <p>Підсумковий контроль – семестровий залік оцінюється за 100-бальною та національною шкалами</p> <p><i>Основні вимоги до оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів передбачають:</i> виконання всіх видів</p>

навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів: **«зараховано» (90-100 балів)** – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **(75-89 балів)** – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, **(60-74 балів)** – наявний рівень мінімально достатніх знань, **«не зараховано» (26-59 балів)** – недостатній рівень наявних результатів навчання, **(0-25 балів)** – результати навчання відсутні.

Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.1	1	0,5				
Т 1.2			3	1,5	7	5
Т 1.3	1	0,5				
Т 1.4	1	0,5				
Т 1.5			3	1,5	6	4
Т 1.6			3	1,5		
Т 2.1	1	0,5				
Т 2.2			3	1,5	7	5
Т 2.3	1	0,5	3	1		
Т 2.4			3	2	6	4
Т 2.5	1	0,5			10	7
Т 2.6			3	1,5	20	11
Т 2.7			3	1		
Т 2.8	1	0,5	3	2	10	7
Разом	7	3,5	27	13,5	66	43

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.1	1	0,5				
Т 1.2					7	5
Т 1.3	1	0,5				
Т 1.4			3	2	7	4
Т 1.5					6	3
Т 1.6						
Т 2.1					7	5
Т 2.2			3	1,5		
Т 2.3					6	4
Т 2.4			6	3	10	6
Т 2.5			6	3	20	10
Т 2.6			6	3		
Т 2.7					10	5
Т 2.8	1	0,5			7	4
Разом	3	1,5	24	12,5	73	46

Політика щодо дедлайнів та перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для формування результатів навчання за дисципліною і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» <http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf>

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. *Політика щодо відвідування:* для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим.

	<p>Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – онлайн, за погодженням з викладачем</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Професійні компетентності педагога-тьютора» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання, студентоцентрований підхід; вивчення даного курсу передбачає розвиток професійної компетентності педагога-тьютора, формування готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії педагога і тьюторанта, побудови індивідуальної освітньої траєкторії, особистісного розвитку тощо, включає обізнаність з наставництвом, підтримкою, супроводом, фасилітацією, консультуванням, проєктуванням життєвих та професійних стратегій, побудову адекватної програми реалізації індивідуальної освітньої траєкторії тьюторантів, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills): комунікативність, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, тайм-менеджмент, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції, своєчасно виконали самостійну роботу, додатково отримують 3 бали до підсумкового оцінювання результатів навчання</p>

Сипченко О.М.
канд. пед. наук, доцент

підпис